

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Συνεδρίαση της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2000
Γνωμοδότηση αριθμ. 111 /2000
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ :

Πρόεδρος : Ευστράτιος Βολάνης, Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.
Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ.: Χρήστ. Τσεκούρας, Γεώργ. Πουλάκος
Νομικοί Σύμβουλοι : Θεμ. Αμπλιανίτης, Σπυρ. Σκουτέρης, Δημ. Λάκκας,
Ηλ. Παπαδόπουλος, Γρηγ. Κρόμπας, Κων. Μπακά-
λης, Θεόδ. Ρεντζεπέρης, Νικ. Κατσίμπας, Θεόδ. Θεο-
φανόπουλος, Ιωάν. Πετρόπουλος, Γεωρ. Κατράνης,
Νικόλ. Μαυρίκας, Χρ. Θωμόπουλος, Χαρ. Παλαιο-
λόγου, Δημ. Παπαγεωργόπουλος, Ευάγ. Τριτάς,
Ιωαν. Μάσβουλας, Σπυρ. Δελλαπόρτας, Φωκ. Γεωρ-
γακόπουλος, Σωτ. Παπαγεωργακόπουλος, Δημ. Ανα-
στασόπουλος, Κρήτ. Μανωλής, Βλασ. Βούκαλης,
Βασ. Κοντόλαιμος, Κων. Καποτάς, Φώτ. Τάτσης,
Θεοδ. Ηλιάκης και Δημ. Παπαδόπουλος.
Εισηγήτρια : Δήμητρα Κεφάλα, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
Θέμα : α. Εάν εφαρμόζονται οι διαπάξεις του άρθρου 3 παρ. 1
του Ν. 2469/97 επί των αποδόσεων από τα έσοδα της
λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας (Μπουρού) προς την
Ιερά Μονή Βατοπαιδίου και την Αθωνιάδα Σχολή.
β. Αν υπάρχει δυνατότητα, με τροποποίηση της
ισχύουσας Νομοθεσίας (παρ. 2 άρθρ. 66 Ν.Δ.

420/70 εδ.5 παρ.6 άρθρ. 3 Ν. 1740/87) να μειωθεί το ποσοστό του ετήσιου μισθώματος, εκεί του ωποίου υπολογίζονται οι προαναφερόμενες αποδόσεις του 25% και να υπολογίζονται τα αποδιδόμενα ποσά (60%) επί του πραγματικού μισθώματος (10% του λάχιστον), όπως προσδιορίζεται από την Ν. 2040/92 ή υπάρχει σχετική δέσμευση από την 2343/8-5-30 Σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελ. Δημοσίου (Υπ. Γεωργίας) και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου.

γ. Εάν παρέχεται, και από ποιες διατάξεις της ισχύουνσας νομοθεσίας η δυνατότητα εκ νέου παραχώρησης της διαχείρισης της λίμνης Βιστωνίδας στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, όπως διατυπώνεται στο από 21-8-/ 3-9-1999 υπόμνημα- αίτημά της, και επί πλέον με ποιο τρόπο, ποια δεδομένη χρονική στιγμή, με ποιους όρους, ποιο νομικό πλαίσιο θα εφαρμόζεται, με ποιο τρόπο θα ασκείται η αρμοδιότητα του Υπουργού Γεωργίας επί της διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης και πώς θα αποδίδεται το μίσθωμα στο Δημόσιο.

δ. Ποιοι οι όροι της υπ' αριθ. 2343/4-5-1930 Σύμβασης του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελ. Δημοσίου (Υπ.

Γεωργίας) και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου εξακολουθούν να ισχύουν και ποια η εφαρμογή τους.

ε.Ποια η εφαρμογή του όρου, που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο Δ.δ' της ίδιας σύμβασης.

I.Επί του παρά πάνω θέματος η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής:

1. Η Δ/νση Υδατ/γειών και Εσωτ. Υδάτων τμ. 2^ο του Υπ. Γεωργίας με το υπ' αριθ. πρωτ. 229668/23-4-98 έγγραφο της θέτει υπόψη του Ν.Σ.Κ., ότι ενόψει της 2343/4-5-30 ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου σύμβασης μεταξύ του Ελ. Δημοσίου και Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου και του εν γένει ισχύοντος εκάστοτε νομοθετικού πλαισίου, το Δημόσιο μίσθωσε την λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα (Μπουρού) στον Αλιευτικό Συν/σμό Βιστωνίδας με απενθείας σύμβαση και ετήσιο μίσθωμα ίσο με το 10% της ετήσιας παραγωγής. Το ποσό που αντιστοιχεί στο παραπάνω ποσοστό κατατίθεται από τον μισθωτή Συν/σμό στο Δημόσιο Ταμείο. Ποσοστό 60% επί του ανωτέρω ποσοστού αποδίδεται στο τέλος εκάστου οικονομικού έτους με εντολή του Γ.Λ.Κ. στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου και την Αθωνιάδα Σχολή. Παράλληλα και για την συμπλήρωση του ποσού, που πρέπει να αποδίδεται και το οποίο σύμφωνα με την μέχρι σήμερα δοθείσα ερμηνεία στις μέχρι τότε ισχύουσες διατάξεις, πρέπει να αντιστοιχεί στο 60% του 25% της ετήσιας παραγωγής έγγραφονται στο Κρατικό Προϋπολογισμό σχετικές πιστώσεις, οι οποίες αποδίδονται στους ανωτέρω δικαιούχους με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών.

Για τα έσοδα του έτους 1996 το Γ.Λ.Κ. εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 2469/97 απέδωσε στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου το 75% των

αναλογούντων ποσών, γεγονός για το οποίο έχει αντίρρηση η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, όπως αυτή εκφράζεται σε σχετική αναφορά της.

Εξ αυτίας ιων παρά πάνω η προαναφερόμενη υπηρεσία θέτει τα διαλαμβανόμενα αναλυτικά στο θέμα με στοιχεία α' και β' ερωτήματα.

II. A. Εν τω μεταξύ η προαναφερόμενη Ιερά Μονή υπέβαλε προς τον κ. Υπουργό Γεωργίας το υπ' αριθ. 375 και αριθ. πρωτ. 781/9.3.1/21.8/3-9-1999 υπόμνημά της, αντίγραφο του οποίου κοινοποίησε και στο Ν.Σ.Κ., με το οποίο αφού κάνει ιστορική αναδρομή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λίμνης στις διατάξεις της πιο πάνω σύμβασης μεταξύ αυτής και του Ελ. Δημοσίου αλλά και στο εκάστοτε ισχύον επί του θέματος αυτού νομοθετικού πλαισίου ζητά όπως «εκδοθεί απόφασις του Υπουργού Γεωργίας με την οποία να αποδίδεται στην (αιτούσα) Ιερά Μονή η διαχείριση της λίμνης Πόρτο- Λάγος (Βιστωνίδας ή Μπουρού)». Ως λόγους για το παρά πάνω αίτημα εκτός της λειτουργούσας συμβατικής υποχρεώσεως προβάλλει την πτώση της ισθυοπαραγωγής κατά την τελευταία τεσσαρακονταετία, λόγω κυρίως της μόλυνσης και το γεγονός ότι η αιτούσα I. Μονή διαθέτει τώρα άριστο έμψυχο υλικό το οποίο σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και με χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων θα εξυγιάνει την λίμνη και θα επέλθει και αύξηση της ιχθυοπαραγωγής, γεγονός, που συνεπάγεται και την χρησιμοποίηση του εθνικού στοιχείου της περιοχής το οποίο και θα απασχοληθεί.

B. Η παρά πάνω Δ/νση Υδατ/γειών και Εσωτ. Υδάτων τμ. 2^ο του Υπουργείου Γεωργίας με το υπ' αριθ. πρωτ. 259677/10-12-99 έγγραφό της και συναφορική με το παρά πάνω ιπδίμηται- αίτημα θέτει υπόψη του Ν.Σ.Κ ότι η ενδιαφερόμενη I.M.Βατοπαιδίου έχει υποβάλει και στο παρελθόν το ίδιο αίτημα, το οποίο και δεν έγινε δεκτό, και ότι σήμερα το εν λόγω ιχθυοτροφείο είναι μισθωμένο στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδας και Βιστωνικού κόλπου «ο Άγιος Νικόλαος» με σύμβαση, που διαρκεί μέχρι το έτος 2.010, και ο οποίος εκμεταλλεύεται το υπόψη ιχθυοτροφείο για

περισσότερα από 50 χρόνια. Επί πλέον την τελευταία πενταετία έχουν εκτελεστεί και συνεχίζουν να εκτελούνται στο ιχθυοτροφείο σημαντικά έργα που χρηματιστούνται από το Κράτος και την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του 2^ο Κ.Π.Σ. σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο αλλά και με πρωτοβουλία του Αλ/κού Συν/σμού με ιδιωτική συμμετοχή στα πλαίσια κοινοτικών προγραμμάτων (CPESCA LEADER II), τα οποία και έχουν εγκριθεί. Ταυτόχρονα αμφισβητεί την άποψη της I.M.B. για κατακόρυφη πτώση της παραγωγής ιχθύων, της οποίας τις διακυμάνσεις θεωρεί φυσιολογικές και εξαρτώμενες άμεσα από τις καιρικές συνθήκες, ενώ η σύγκριση της σημερινής κατάστασης με την δεκαετία του '50 είναι αντίστοιχη με τις μεταβολές στην ιχθυοπαραγωγή των Ελ. Θαλασσών αλλά και της Μεσογείου. Επί πλέον η αρμόδια Δ/νση αμφισβητεί την ύπαρξη στοιχείων, που να τεκμηριώνουν την άποψη, ότι η I.M.B. μπορεί να διαχειριστεί και να αξιοποιήσει καλύτερα το εν λόγω ιχθυοτροφείο και ότι γενικά πλεονεκτεί στο τομέα αυτό έναντι του Δημοσίου.

Τέλος η προαναφερόμενη υπηρεσία θέτει τα αναλυτικά στο θέμα διαλαμβανόμενα με στοιχ. γ', δ' και ε' ερωτήματα.

III. A'. Δυνάμει του Ν.Δ/τος της 8^{ης} /4/1924 (ΦΕΚ Α'82/10-4-24) εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Γεωργίας να υπογράψει τας ακολούθους δύο συμβάσεις.....

β. Μετά της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής του Βατοπαιδίου σύμβασιν οριστικής παραχωρήσεως .....επί ανταλλάγματι παραιτήσεως εκ μέρους του Λημιοπίου πάσης αξιώσεως επί της εν Πορτολάγω της Ξάνθης λίμνης Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλλιάνη, Καραψέ, Ταρουπαντζίκ κλπ) με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων όρια αποδιδομένων τη αποκλειστική κατοχή της ειρημένης Ιεράς Μονής και μεταβιβαζομένων εις αυτήν όλων των υπό του Δημοσίου ασκούμενων δικαιωμάτων υπό τον πρόσθετον δε όρον όπως η Μονή συτή διά.

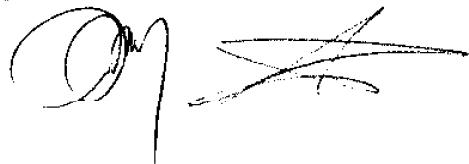
της αυτής συμβάσεως αναλάβη την υποχρέωσιν της συντηρήσεως ιδίᾳ δαπάνη, της εν Αγίῳ όρει Αθωνιάδος Ιερατικής Σχολής, κατά τα υπό του Υπουργείου των Εκκλησιαστικών κανονισμούμενα. Τους όρους αμφοτέρων των ειρημένων συμβάσεων θέλει κανονίσει ο Υπουργός Γεωργίας».

Στην συνέχεια με την υπ' αριθ. 41/1929 απόφαση του Σ.τ.Ε. σε Ολομ., αφού έγινε δεκτή σχετική αίτηση της πιο πάνω Ι.Μ. παραπέμφθηκε η υπόθεση στον Υπουργό Γεωργίας, «όπως προβή εις την εκτέλεσιν της οφειλομένης παρ' αυτού νομίμου ενεργείας, συνισταμένης εν προκειμένω εις τον καθορισμόν των όρων και υπογραφήν της υπό του Ν.Δ/τος της 8/4/1924 προβλεπομένης δευτέρας συμβάσεως, κατά τα εν τω σκεπτικώ οριζόμενα», αφού ταυτόχρονα κρίθηκε ότι το προέχον στην εν λόγω δικαιοπραξία δεν είναι η μεταβίβασις της κυριότητος της παρά του Δημοσίου (Διοικήσεως) ως διαδόχου του Βουλγαρικού κατεχομένης λιμνοθαλάσσης Μπουρού εις την Μονήν Βατοπαιδίου .....αλλ' ως επί περιουσίας δημοσίας, αφού αι λιμνοθάλασσαι ως τοιαύτη περιουσία θεωρούνται και δεν είναι δεκτικά αστικής κυριότητος και συνεπώς....δεν μεταγγίζει κυριότητα αστικού δικαίου, αλλά διοικητικού δικαίου, ούσα εκ της φύσεως της ανακλητή εφ' όσον το γενικό συμφέρον ή το συμφέρον της δημοσίας υπηρεσίας, προσηκόντως εκτιμώμενον, θα επέβαλε την ανάκλησιν ταύτης ή θα παρεβιάζοντο οι όροι της παραχωρήσεως, δι ους εχορηγήθη εις τον Υπ. Γεωργίας εκ του Ν.Δ. αδέσμευτος διακριτική εξουσία να καθορίσει μονομερώς το περιεχόμενον αυτών ποικιλοτάτης μορφής, ως π.χ. τον διακανονισμόν της κοινής χρήσεως και της αστινομίας της λιμνοθάλασσας την επιστημονικήν εκμετάλλευσιν και ανάπτυξιν της ιχθυοτροφίας, την διαμόρφωσιν της λιμνοθαλάσσης, τον καθορισμόν των παροχθίων δικαιωμάτων, των δυναμένων να μεταβάλλουν την παραχώρησιν ταύτην και εις παραχώρησιν δημοσίας υπηρεσίας».

B. Με την συναφθείσα μετά από αυτά υπ' αριθ. 2343/4-5-1930 Σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελ. Δημοσίου (Υπ.

Γεωργίας) και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου ορίσθηκαν μεταξύ άλλων» Δ..... Το Δημόσιον εις αντάλλαγμα των ανωτέρω παροχών (ενν. μεταβίβαση κυριώτητας δύο αγροτεμαχίων) της Μονής αποδίδει δια του παρόντος εις την αποκλειστικήν κατοχήν της I.M.B. την εν Πορτολάγω Ξάνθης λίμνην Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της Λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καρατζέ, Ταουσαντζίκ και λοιπά) μετά των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων αυτών, ως έχουνσι σήμερον με τα ανέκαθεν γνωστά όρια τούτων με το δικαίωμα της εκμεταλλεύσεως της ιχθυοτροφίας και ιχθυοπαραγωγής κατά το ειδικότερον κατωτέρω καθοριζόμενον. Η τοιαύτη ανταλλαγή στηρίζεται εξ ολοκλήρου επί των ακολούθων όρων, οίτινες διετυπώθησαν ήδη δια των μνημονευθεισών αποφάσεων του Υπουργού της Γεωργίας εγένοντο δεκτοί υπό της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου και συνομολογείται ρητώς δια του παρόντος ότι αποτελούσι τους όρους της προκειμένης συμβάσεως ήτοι α) η παρχώρησις της κατοχής της Λίμνης αναφέρεται εις μόνην την ιχθυοτροφικήν καλλιέργειαν και την εκμετάλλευσιν και πώλησιν της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαια τα επί της λιμνοθαλάσσης και των ιχθυοτροφείων αυτής εν σχέσει προς τα δικαιώματα και τας εξουσίας εν γένει του Κράτους και της Διοικήσεως επί των Λιμνών, Ιχθυοτροφείων και λοιπών, της παραχωρουμένης Ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως ενεργηθησομένης δια τούτο κατά τους εκάστοτε ισχύοντας κανόνας Νόμων, Διαταγμάτων ή εγκυκλίων οδηγιών. β) Εν περιπτώσει καθήν η Μονή δεν ήθελεν ενεργεί η ίδια την εκμετάλλευσιν ολλά προτιμά να εκμισθώνη αυτήν προς τρίτους, η δι' εκμισθώσεως εκμετάλλευσις αύτη θα γίνεται υπό της Μονής πάντοτε δια δημοπρασίας τελούσης υπό την έγκρισιν του Υπουργού της Γεωργίας, ενεργουμένης δε κατά τας εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις περί ενοικιάσεως λιμνών και ιχθυοτροφείων. Εάν δε ο μέσος όρος της αποδόσεως της ιχθυοπαραγωγής κατά την πρώτη επομένην δεκαετίαν ήθελεν υπολειφθή του

μέσου όρου της αποδόσεως της προηγηθείσης δεκαετίας 1921-1930, ο Υπουργός της Γεωργίας έχει δικαίωμα να αξιοί ακολούθως την δια δημοπρασίας ενοικίων της εκμεταλλεύσεως. γ) Τα του οργανισμού και λειτουργίας της Αθωνιάδος Σχολής κανονίζονται εκ των διατάξεων του Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους και του κυρώσαντος αυτόν Νομοθετικού Διατάγματος. Η δια την δαπάνην της συντηρήσεως της Αθωνιάδος Σχολής συνεισφορά της Μονής Βατοπαιδίου δεν δύναται να υπερβαίνη τας πεντακοσίας χιλιάδας (500.000) δραχμάς, αίτινες βαρύνουσι τα γενικά έξοδα της εκμεταλλεύσεως της Λίμνης. δ) Προκειμένου να εκτελέσει η Μονή μόνιμα τεχνικά έργα προς προαγωγήν της εκμεταλλεύσεως της ιχθυοτροφίας και ιχθυοπαραγωγής αξίας ανωτέρας των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών ετησίως, απαιτείται προηγουμένη άδεια του Υπουργού της Γεωργίας μετά γνωμοδότησιν τριμελούς Επιτροπής αποτελουμένης εκ τεχνικών υπαλλήλων οριζομένων υπό του Υπουργού, ήτις και θα παρακολουθεί την εκτέλεσιν των τοιούτων έργων. ε) Η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου θα καταβάλη κατ' έτος και άμα τη λήξει του διαχειριστικού έτους τα εξήκοντα εκατοστά (60%) εκ των καθαρών εσόδων της λίμνης άτινα θα απομένωσι μετά την αφαίρεσιν των γενικών εξόδων εκμεταλλεύσεως, των αποσβέσεων και των δαπανών δια την Αθωνιάδα Σχολήν. Άλλα το εις την Μονήν απομένον ποσοστόν καθαρών κερδών δεν δύναται να είναι κατώτερον του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών ετησίως, εφόσον τα καθαρά κέρδη του έτους υπερβαίνωσι το ποσόν τούτο. στ) Το Δημόσιον εις ουδεμίαν δαπάνην υπόκειται ή ανάλογον εισφοράν δια δαπάνην μικρών ή μεγάλων έργων αναγκαίων ή ωφέλιμων δια την εκμετάλλευσιν. ζ) Εν περιπτώσει εκμισθώσεως της λίμνης εκ μέρους της Μονής το Δημόσιον και η Μονή εις ουδεμίαν υπόκεινται δαπάνην ουδέ δια τα τυχόν απαιτηθησόμενα έργα, άτινα ενεργούμενα υπό του μισθωτού μετά προηγουμένην έγκρισιν της Μονής και του Υπουργού της Γεωργίας και τα εν τω Δ' οριζόμενα παραμένουσιν εις

όφελος της λίμνης άνευ αποζημιώσεως του μισθωτού. η) Εν περιπτώσει μισθώσεως η Μονή θέλει αφαιρεί εκ του μισθώματος την οφειλομένην εισφοράν αυτής δια την Αθωνιάδυ Σχολήν, τας αποσβέσεις των μήπω αποσβεσθέντων υπ' αυτής δε γενομένων έργων εν τη Λίμνη και εκ του υπολοίπου ως καθαρού κέρδους θέλει καταβάλει εις το Δημόσιον τα εξήκοντα εκατοστά (60%), εφόσον απομένει εις αυτήν το κατά το στοιχείον ε' ελλάχιστον όριον καθαρού κέρδους του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δρυχιών. θ) Η Διοίκησις παρακολουθεί την υπό της Μονής διαχείρισιν της εκμετάλλευσεως της Λίμνης δί' αντιπροσώπου διοριζομένου υπό του Υπουργού της Γεωργίας, βοηθουμένου δί' υπολογιστού διοριζομένου ομοίως ως αι αποδοχαί οριζόμεναι δια της αποφάσεως του διορισμού βαρύνουσιν τα γενικά έξοδα της διαχειρίσεως. Αι αποδοχαί αύται δεν δύνανται να υπερβαίνωσιν αντιστοίχως τους μισθούς διευθυντού και τμηματάρχου του Υπουργείου της Γεωργίας μετά του επιδόματος λόγω αποζημιώσεως των εκτός της έδρας υπαλλήλων. ι) Η Μονή οφείλει να τηρή δια την εκμετάλλευσιν και εν γένει διαχείρισιν της Λίμνης ιδιαίτερα λογιστικά βιβλία κατά το διπλογραφικόν σύστημα θεωρούσα το ημερολόγιον αυτής υπό του Προέδρου των Πρωτοδικών Αθηνών. ια) Οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων και εν γένει πάσης διαχειρίσεως εκάστου διαχειριστικού έτους ουδεμίαν σχέσιν ή επίδρασιν έχουσιν επί του προηγουμένου ή επομένου διαχειριστικού έτους, λήγοντος δε εκάστου έτους τερματίζεται άμα τελειωτικώς και η όλη οικονομική κατάστασις. ιβ) Ουδεμία αναγνωρίζεται υπό του Κράτους υποχρέωσις αναληφθείσα υπό της Μονής εν σχέσει προς την Λίμνην και την της ιχθυοτροφίας και αλιείας εκμετάλλευσιν. ιγ) Άνευ της προηγουμένης εγγράφου συναινέσεως του Υπουργού της Γεωργίας απαγορεύεται πάσα οιαδήποτε εκχώρησις της εκμετάλλευσεως εκμίσθωσις των ιχθυοτροφείων και πάσα οιαδήποτε σχετική πράξις μονομερούς δηλώσεως ή συμβάσεως προς οιουσδήποτε, της πράξεως της παρά τα ως άνω γενομένης υπό της Μονής

λογιζομένης αυτοδικαίως ως εξ υπαρχής ακύρου και ως ουδέποτε συνομολογηθείσης. ιδ) Το Δημόσιον δια το ανήκον εις αυτό ως άνω μερίδιον καθαρών εσόδων ή μισθωμάτων εφαρμόζει τας διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. ιε)Η εκ μέρους της Μονής παράβασις όρου τινός του παρόντος καθιστά ταύτην υπόχρεον εις ανόρθωσιν της εντεύθεν προξενουμένης εις το Δημόσιον ζημίας. Πάσα δε πράξις ή παράλειψις της Μονής εν σχέσει προς τον τρόπον και την ενέργειαν της εκμεταλλεύσεως, πρόξενος ζημίας εις το Δημόσιον, παρέχει το δικαίωμα εις τον Υπουργόν της Γεωργίας εις άμεσον απαγόρευσιν της ενεργείας ταύτης. ιστ) Εν περιπτώσει αμφισβητήσεων ή διενέξεων εξ αφορμής των όρων και στοιχείων της παρούσης συμβάσεως αποφαίνεται ανεκκλήτως ως διαιτητικόν δικαστήριον τριμελής Επιτροπή εξ Αρεοπαγιτών διοριζομένων υπό του Νομικού Συμβουλίου επί τη αιτήσει του ενδιαφερομένου εν των συμβαλλομένων κατά τας διατάξεις του Νόμου 3332 του έτους 1925.....»

B. Με το άρθρ. 72 του Ν.6448/1935 ορίστηκε «Η διοίκησις και διαχείρισις του ιχθυοτροφείου της λίμνης Μπουρού- Θράκης ως και η εν γένει εφαρμογή της σχετικής μετά της I.M.B. συμβάσεως μεταβιβάζεται δυνάμει του παρόντος εις το Υπουργείο Εθν. Οικονομίας. Στην συνέχεια με τα άρθρ. 1 και 2 του Α.Ν. 16/19-11-1935 ορίζεται: άρθρ. 1 «Η ιχθυοτροφική εκμετάλλευση ολοκλήρου της εν Πορτολάγω της Ξάνθης λιμνοθαλάσσης Μπουρούς μετά των ιχθυοτροφείων αυτής και των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων αυτών θα γίνεται από της 1^{ης} Μαρτίου 1936 και εφεξής δ' ενοικιάσεως βάσει πλειοδοτικής δημιοπρασίας ενεργουμένης συμφώνως προς τας ισχύουσας εκάστοτε διατάξεις περί ενοικιάσεως των λιμνών και ιχθυοτροφείων και τελούσης υπό την έγκρισιν του Υπ. Εθνικής Οικονομίας». Άρθρ. 2. «Εκ του ετησίου μισθώματος της κατά τα ανωτέρω ενοικιαζομένης εκμεταλλεύσεως θα διατίθεται υπό του Δημοσίου Ταμείου κατ' έτος μέχρι 1.100.000 δρχ. κατά τα διατάγματος ορισθησόμενα υπέρ της συντηρήσεως της

εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, εφ' όσον ισχύει η μετά της άνω Μονής σχετική σύμβασις».

Δυνάμει της εξουσιοδυτικής διαιτάζεως του άρθρ. 2 του Α.Ν. της 16/9/11-1935 εκδόθηκε το από 7-8-1940 Β. Δ/μα με το οποίο ορίστηκε ότι «εάν το εισπραχθέν ετήσιο μίσθωμα, είναι κατώτερον του ποσού των δρχ. 1.100.000, εν τοιαύτη περιπτώσει τα ως άνω οριζόμενα, υπέρ της Μονής και δια την συντήρησιν της Αθωνιάδος, ποσά μειούνται αναλόγως μέχρι του εισπραχθέντος κατ' έτους ποσού». Επί πλέον δε με το Π.Δ/μα 271/1941 (ΦΕΚ Α 234) «Περί αυθεντικής ερμηνείας του από 8/10/4-1924 περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουρ. Γεωργίας να υπογράψῃ δύο συμβάσεις μετά της Ιεράς Κοινοπραξίας Αγίου Όρους και Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου περί παραχωρήσεως κλπ αναγνωρίσθηκαν δικαιώματα κυριότητας της Ι.Μ. επί της λίμνης «Μπουρού» και καταργήθηκαν οι προαναφερόμενες διατάξεις. Το παρά πάνω Π.Δ/μα ουδέποτε επικυρώθηκε νομοτύπως.

Στην συνέχεια με το άρθρο μόνο του Α.Ν. 1924/27-8-51 που αντικαθιστά την αμέσως παρά πάνω διάταξη ορίζεται: «το πραγματοποιούμενο εκ της κατά το προηγούμενον άρθρ. ενοικιάσεως μίσθωμα και εν γένει η εκ της εκμεταλλεύσεως πρόσοδος της λίμνης κατανέμεται ως εξής:

α) Ποσοστόν 40% καταβάλλεται εις την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου δια το, κατά την μεταξύ αυτής και του Δημοσίου σύμβασιν της 4 Μαΐου 1930, ανήκον εις αυτήν μερίδιον επί των προσόδων της Λίμνης εκ 40%.

β) Ποσοστόν 20% καταβάλλεται εις την αυτήν Μονήν υπέρ της εν Αιγίω Όρει Αθωνιάδος Σχολής δια την λειτουργίαν ταύτης, εις την διοίκησιν δε της προαναφερομένης Σχολής μετέχει δικαιωματικά η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου.

2. Δια την ύπαρξιν ελαχίστου ηγγυημένου πληρωτέου εις την Μονήν και την Σχολήν ποσού και μόνον ως προς την εν λόγω σχέσιν το ποσοστό του

σημερινού μισθώματος του εισπραττομένου από μέρους του Δημοσίου δεν δύναται να μειωθεί.

3. Το μετά την καταβολήν εις την Μονήν Βατοπαιδίου δι' εαυτήν και την Αθωνιάδα Σχολή απομένον υπόλοιπον εισπραττομένων από μέρους του Δημοσίου μισθωμάτων εισάγεται ως έσοδον εις τον Κρατικόν Προϋπ/σμόν.

4. Η καταβολή των κατά τα ανωτέρω κατανεμομένων προσόδων εις την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου γίνεται άμα τη πραγματοποιήσει των εισπράξεων του μισθώματος και των προσόδων εν γένει της Λίμνης και κατ' αναλογίαν τούτων αίτινες γίνονται υπό του Δημοσίου δι εαυτό και δια την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου κατά τα ανήκοντα εις έκαστον των μερών ως άνω ποσοστά.

5. Αι άνω πρόσοδοι της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου και Αθωνιάδος Σχολής απαλλάσσονται παντός αμέσου ή εμμέσου φόρου και χαρτοσήμου.....» Περαιτέρω με τα άρθρ. 49 παρ.1, 51 και 66 του Ν.Δ/τος 420/70 ορίζεται: άρθρο 49 παρ.1 «Η ιχθυοτροφική εκμετάλλευσις ολοκλήρου της εν Πορτολάγω Ξάνθης λιμνοθαλάσσης Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής και των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων αυτών ενεργείται δι' εκμισθώσεως, επί τη βάσει πλειοδοτικής δημοπρασίας. Η ως άνω ιχθυοτροφική εκμετάλλευσις δύναται να εκμισθούται και άνευ δημοπρασίας, δι' απ' ευθείας συμβάσεως εις αλιευτικούς συνεταιρισμούς.....άρθρ. 51. «Το μίσθωμα συνίσταται εις ποσοστόν επί των καθ' εκάστην υπό του μισθωτού συνεταιρισμού αλιευομένων ιχθύων εκ του μισθωμένου ιχθυοτρόφου ύδατος. Το ποσοστόν ορίζεται δια της συμβάσεως εκμισθώσεως μη δυνάμενον να είναι κατώτερον των 25% επί των αλιευομένων εν γένει ιχθύων». Άρθρ. 66. «1. Τα δημόσια εν γένει έσοδα τα πραγματοποιούμενα εκ της ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως της λιμνοθαλάσσης Μπουρούς- Ξάνθης, κατανέμονται ως ακολούθως:

α)Ποσοστόν 40% καταβάλλεται εις την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου συμφώνως προς την, μεταξύ αυτής και του Δημοσίου, σύμβασιν της 4^{ης} Μαΐου 1930.

β)Ποσοστόν 20% καταβάλλεται εις την αυτήν Μονήν, υπέρ της εν Αγίῳ Όρει, Αθωνιάδος Σχολής, δια την λειτουργίαν ταύτης.

2. Δια την ύπαρξιν ελαχίστου ηγγυημένου πληρωτέου εις την Μονήν και την Σχολήν ποσού και μόνον ως προς την εν λόγω σχέσιν, το ποσοστόν του κατά την ιωχύν του ά. Ν. 1924 της 27/31-8-1951 «περί ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως της λιμνοθαλάσσης Μπουρού Ξάνθης» μισθώματος του εισπραττομένου από μέρους του Δημοσίου δεν δύναται να μειωθή.

3. Το μετά την καταβολήν εις την Μονήν Βατοπαιδίου δι' επιτήν και την Αθωνιάδα Σχολήν απομένον υπόλοιπον των εισπραττομένων υπό του Δημοσίου μισθωμάτων εισάγεται ως έσοδον εις τον Κρατικόν προϋπολογισμόν.

4. Η καταβολή των κατά τ' ανωτέρω κατανεμομένων προσόδων εις την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου γίνεται άμα τη πραγματοποιήσει των εισπράξεων του μισθώματος και των προσόδων εν γένει της λίμνης και κατ' αναλογίαν τούτων, αίτινες γίνονται, υπό του Δημοσίου δι' εαυτό και δια την Ιεράν Μονήν Βατοπαιδίου, κατά τα ανήκοντα εις έκαστον των μερών ως άνω ποσοστά.

5. Τα της απαλλαγής της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου και της Αθωνιάδος Σχολής ως προς τας ανωτέρω προσόδους εκ της αμέσου ή εμμέσου φορολογίας και του χαρτοσήμιοι, ριθμίζονται υπό των διατάξεων της παρ.5 του άρθρου 1 του α.ν. 1924, 1951, κυρωθέντος δια του ν. 2113 της 30.4/7-5-52 «περί κυρώσεως Αναγκαστικών Νομών εκδοθέντων από της δημοσιεύσεως του ΕΖ/1949 ψηφίσματος και εφεξής» του άρθρου 6 του ν.δ. 3843 της 24/30-9-1958 «περί φορολογίας εισοδήματος Νομικών Προσώπων» και της παρ.4

του άρθρου 13 του ν.δ. 2561 της 31/31-8-1953 «περί συμπληρώσεως και τροποποίησεως φορολογικών τινών νόμων και άλλων διατάξεων».

Με το άρθρ. 3 του Ν. 1740/87 τροποποιήθηκαν οι αμέσως προαναφερόμενες διατάξεις ως εξής: «Το ετήσιο μίσθωμα για την εκμίσθωση δημοσίων ιχθυοτρόφων υδάτων σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς ορίζεται με την σύμβαση μίσθωσης σε ποσοστό, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από δέκα στα εκατό της αξίας της ετήσιας αλιευτικής παραγωγής του μισθίου.....

4.Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων εφαρμόζονται και για τη μίσθωση της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας (Μπουρού) Ξάνθης χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα της Μονής Βατοπαιδίου και της Αθωνιάδας Σχολής επί των εσόδων, που πραγματοποιεί το δημόσιο από την ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας αυτής.

5.Για τον προσδιορισμό των ποσοστών, που αποδίδονται στην Μονή Βατοπαιδίου και την Αθωνιάδα Σχολή, το μίσθωμα από τη λίμνη Βιστωνίδα υπολογίζεται στο ύψος, που ορίζεται από την παρ.2 του άρθρ. 66 του ν.δ. 420/1970 και η διαφορά που προκύπτει για την συμπλήρωση των ποσών, που πρέπει να αποδίδονται στους πιο πάνω δικαιούχους καλύπτεται από πιστώσεις, που εγγράφονται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό εξόδων της Νομαρχίας Ξάνθης».

Ηδη με το άρθρ. 17 παρ.4 του Ν. 2040/92 ορίζεται «Στο άρθρ. 51 του ν.δ/τος 420/70 οι παρ.1 και 2, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρ. 3 παρ.6 του ν. 1740/87, αντικαθίστανται ως εξής:

1.Το ετήσιο μίσθωμα για την εκμίσθωση δημοσίων ιχθυοτρόφων υδάτων σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς συνίσταται σε ποσοστό:

α) στα αλιεύματα του μισθωμένου ιχθυοτρόφου ύδατος, που αλιεύονται καθημερινά από τον μισθωτή αλιευτικό συνεταιρισμό και

β) στις αποδόσεις των ελευθέρων αλιέων προς το μισθωτή αλιευτικό συνεταιρισμό, όταν επιτρέπεται ελεύθερη αλιεία στο μίσθιο.⁷

Τα ποσοστά αυτά ορίζονται στη σύμβαση μίσθωσης και είναι τουλάχιστο 10% της καθημερινής παραγωγής αλιευμάτων του μισθωτή αλιευτικού συνεταιρισμού και 10% των αποδύσεων (υξία αλιευμάτων) των ελευθέρων αλιέων προς τον μισθωτή συνεταιρισμό. Οι αποδόσεις των ελευθέρων αλιέων δεν μπορεί να είναι κατώτερες του 10% της αξίας, της παραγωγής, που αλιεύεται από αυτούς.....»

Τέλος με το άρθρ. 3 του Ν. 2469/97 ορίζεται: παρ.1^α «Από 1^{ης} Ιανουαρίου 1997 έως και 31 Δεκεμβρίου 1998 οι ετήσιες αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους περιορίζονται στο 75%. Το υπόλοιπο 25% αποτελεί δημόσιο έσοδο».

Γ. Από την άλλη πλευρά με το άρθρ. 18 παρ. 2 του ισχύοντος Συν/τος ορίζεται: «Δια νόμου ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών, ως και τα της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκυπτουσών εκτάσεων».

Με το άρθρ. δε 967 Α.Κ ορίζεται: «Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους». Κατά δε το άρθρ. 970 Α.Κ. «Σε κοινόχρηστα πράγματα μπορούν να αποκτηθούν με παραχώρηση της αρχής κατά τους όρους του νόμου ιδιαίτερα ιδιωτικά δικαιώματα, εφ' όσον με τα δικαιώματα αυτά εξυπηρετείται ή δεν αναιρείται η κοινή χρήση».

Ενώ με το άρθρ. 35 του Ν.Δ/τος 420/1970 «Αλιευτικός Κώδιξ» ορίζεται: «Η εκμετάλλευσις των ιχθυοτρόφων εν γένει ιδήτων (δημοσίων ιχθυοτροφείων, ιχθυοτρόφων λιμνών και ποταμών, θαλασίων παραλιακών χώρων) γίνεται κατά τας διατάξεις του παρόντος και ειδικότερον:

α) Δι' εκμισθώσεως δια δημοπρασίας .....

β) Δι' εκμισθώσεως εις αλιευτικούς συνεταιρισμούς άνευ δημοπρασίας δι' απ' ευθείας συμβάσεως.

γ)Δι' απ' ευθείας υπό του Δημοσίου εκμεταλλεύσεως.

Με το άρθρ. 43 του ιδίου κώδικα, στο οποίο παραπέμπει και το άρθρ. 59 του ιδίου κώδικα, ορίζεται ότι: «(και στην περίπτωση της εκμισθώσεως με δημοπρασία και στην περίπτωση της εκμισθώσεως σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς άνευ δημοπρασίας) αι μισθώσεις ...., δύνανται να λύονται μονομερώς υπό του Δημοσίου δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας, εφ' όσον απεφασίσθη η εκτέλεσις ή ήρχισαν εκτελούμενα....είτε γενικά έργα αφορώντα εκ την εξυπηρέτησιν γενικωτέρου συμφέροντος ή γενικωτέρας ανάγκης....»

Τέλος με το άρθρ. 55 του ιδίου Κώδικα ορίζεται: «Το Δημόσιον δικαιούται, όπως δι' αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας μετά γνώμην του Συμβουλίου Αλιείας, καταγγέλητην μίσθωσιν, εάν ο μισθωτής συνεταιρισμός δεν εκμεταλλεύεται το μίσθιον επιμελώς και συμφώνως προς τον προορισμόν αυτού ή εάν εμφανίζη μειωμένας τας προσόδους του μισθίου επί σκοπώ μειώσεως του μισθώματος».

IV. A. Από τις παρά πάνω αναλυτικά παρατίθέμενες διατάξεις προκύπτει αβίαστα ότι οι λιμνοθάλασσες καταλέγονται μεταξύ των κοινοχρήστων πραγμάτων, (βλ. Π.Δ. Δαγτόγλου «Γεν. Διοικ. Δικ.» Γ' εκδ. παρ.1188, Στασινόπουλος, «τα κοινόχρηστα κατά τον Α.Κ. σελ. 35, Δωρής» Δημόσια κτήματα σελ. 376 επ. Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 99/1994), οι οποίες, εφ' όσον δεν ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα ή δεν υπάρχει ρητή νομοθετική διάταξη, που να ορίζει διαφορετικά, ανήκουν στο Δημόσιο (βλ. άρθρ. 968 Α.Κ. και Π.Δ. Δαγτόγλου, ό.π. παρ. 1222 επ.).

Τόσο, όμως το ισχύον Συν/μα (άρθρ. 18 παρ.2) όσο και ο Α.Κ. (άρθρ. 970) επιτρέπουν και ανέχονται ταυτόχρονα την απόκτηση ιδιαιτέρων δικαιωμάτων επί των κοινοχρήστων πραγμάτων, υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή χρήση, ενώ μάλιστα ο συντακτικός νομοθέτης, ιηπάγοντας τις λιμνοθάλασσες και τις μεγάλες λίμνες στις

πλατοπαραγωγικές πηγές διευκολύνει την εκμετάλλευση και διαχείριση αυτών με την έκδοση νόμου, που ρυθμίζει τα παρά πάνω κατ' απόκλιση από τις πάγιες ρυθμίσεις. Ο κανόνας του ανεμιόδιστου της κοινής χρήσεως θεμελιώνεται συνταγματικά στην διάταξη του άρθρ. 5 και επί πλέον, προκειμένου για την φυσική δημόσια κτήση στο άρθρ. 24 παρ.1..

Ιδιαίτερος νόμος δύνανται να προβλέπει την παραχώρηση της αποκλειστικής χρήσεως κοινοχρήστου πράγματος, ο οποίος μπορεί να είναι ταυτόχρονα και κυρωτικός συμβάσεως, η οποία σημαίνει στην πραγματικότητα άρση της κοινής χρήσεως, και είναι θεμιτή μόνο μέσα στα όρια της κατά το Σύνταγμα κρατικής υποχρεώσεως προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Αντίθετα το δικαίωμα της ιδιαίτερης χρήσεως δύνανται να παραχωρηθεί και με μονομερή διοικητική πράξη» υπό τους όρους, πάντα, του νόμου, δηλ. πάντα μέσα στα πλαίσια των αρχών της ισότητας και της αναλογίας (βλ. Δ.Π. Δαγτόγλου δ.π. παρ. 1243 ε.π.).

Στην προκείμενη περίπτωση ο αλιευτικός κώδικας (Ν Δ/μα 420/70), όπως ισχύει, προβλέπει τους τρόπους εκμετάλλευσης των ιχθυοτρόφων εν γένει υδάτων (δημοσίων ιχθυοτροφείων, ιχθυοτρόφων λιμνών και ποταμών, θαλασσίων παραλιακών χώρων). Έχει δε κριθεί (βλ. Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 99/94), ότι η παραχώρηση χρήσεως λιμνοθάλασσας προς ιχθυοπαραγωγή συνιστά θεμιτή παραχώρηση αποκλειστικής χρήσεως αυτής.

B. Από την ρηματική διατύπωση της προαναφερόμενης υπ' αριθ. 2343/4-5-1930 σύμβασης ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελ. Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου προκύπτει ότι αυτή συντάχθηκε κατά επιταγή ρητής διάταξης νόμου, η οποία με τρόπο σαφή και απόλυτα συγκεκριμένο καθόρισε και το περιεχόμενό της προκειμένου να ρυθμιστούν χρόνιες διενέξεις και δικαστικές αμφισβητήσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών αναφορικά με την κυριότητα των δυο αγροτεμαχίων που ρυθμίζει αυτή και του δικαιώματος εκμετάλλευσης της λίμνης

«Μπουρού», δηλ. η σύμβαση αυτή είναι αιφοτεροβαρής και προέβλεπε την «επ' ανταλλάγματι» (παραχώρηση της κυριότητας δύο αγροτεμαχίων) και όχι για χαριστική αιτία παραχώρηση της εκμετάλλευσης της επίμαχης λίμνης. Με αυτήν την σύμβαση παραχωρείται από πλευράς του Ελ. Δημοσίου μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια η εκμετάλλευση και η πώληση των παραγομένων ιχθύων κ.λ.π., αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα, παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο, όπως ρητά και με σαφήνεια αναφέρει η ίδια ούμβαση, αναφέρει δε ρητά και η προαναφερόμενη απόφαση του Σ.τ.Ε., βάσει της οποίας συνομολογήθηκε και η εν λόγω σύμβαση. Άλλα και αυτό το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως δεν παραχωρείται εξ ολοκλήρου και απεριόριστο αλλά οι καθαρές πρόσοδοι από την εκμετάλλευση, όπως, και αν γίνει αυτή (μίσθωση κ.λ.π.) περιορίζει στο 40%, με μόνη δέσμευση το ποσοστό αυτό να μην υπολείπεται του 1.000.000 δρχ., αφού στα έξοδα κ.λ.π. συνυπολογίζεται και η εισφορά δρχ. 500.000 προς την Αθωνιάδα Σχολή. Το παρά πάνω ποσοστό 40% υπό τους προαναφερόμενους όρους αποτελεί στην ουσιαστικότερη δέσμευση του Ελ. Δημοσίου προς την αντισυμβαλλομένην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου όσον αφορά την τύχη των καθαρών προσόδων από την εκμετάλλευση των ιχθυοτρόφων υδάτων της εν λόγω λιμνοθάλασσας, δεδομένου ότι με ρητούς όρους της ίδιας σύμβασης η Διοίκηση παρακολουθεί «δι' αντιπροσώπου» την διαχείριση της εκμεταλλεύσεως της λίμνης, είναι απαραίτητη η προηγουμένη έγγραφη συναίνεση του Υπουργού Γεωργίας για οποιαδήποτε εκχώρηση, μίσθωση κ.λ.π. της εκμεταλλεύσεως της λίμνης ή την αξίωση του ιδίου Υπουργού για την με δημοπρασία ενοικίαση της εκμεταλλεύσεως σε περίπτωση μείωσης της παραγωγής. Επί πλέον προβλέπεται ρητός όρος (με στοιχ. Δδ), σύμφωνα με τον οποίο προκειμένου να εκτελεστούν μόνιμα τεχνικά έργα εκ μέρους της Μονής για την ανάπτυξη της παραγωγής γενικά απαιτείται προηγουμένη άδεια του Υπουργού Γεωργίας μετά από γνωμοδότηση τριμ. επιτροπής.-

Γ'. Για λόγους, που, όπως υπαινίσσεται η Ι.Μ. στο προαναφερόμενο υπόμνημά- αίτησή της, συνίστανται στην έλλειψη εμψύχου υλικού και εξ αιτίας αυτού του γεγονότος αδυναμίας από πλευράς της εκμεταλλεύσεως της εν λόγω λίμνης το 1935 επενέβη για πρώτη φορά ο νομοθέτης και από τότε με τις αναλυτικά παραπάνω διαλαμβανόμενες διατάξεις επανειλημμένα άλλαξε τον τρόπο διαχείρισης και εκμετάλλευσης της λίμνης «Μπουρού», που προέβλεπε η παρά πάνω σύμβαση, αφού επέβαλε την με δημοπρασία εκμίνθωση αυτή ή μετέπειτα την απ' ευθείας με ενοικίαση σε αλιευτικό συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για τις ενοικιάσεις των λιμνών και ιχθυοτροφείων διατάξεις. Οι παρά πάνω, όμως διατάξεις ρητά δεν κατάργησαν την προαναφερομένη σύμβαση αλλ' επανειλημμένα έκαναν αναφορές σ' αυτήν. Πλην όμως εφ' όσον η διαχείριση και η εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας προβλέπετο από αυτές, (διατάξεις) τον μόνο συμβατικό όρο που διατήρησαν σε ισχύ και θεωρούσαν ως δεδομένα ισχύοντα ήταν το συμβατικά αναγνωρισμένο δικαίωμα της Ι.Μ. και της Αθωνιάδας Σχολής επί των προσόδων, το οποίο μάλιστα οι νεώτεροι νόμοι (άρθρ. 3 του Ν. 1740/87 πριμοδοτούσαν από τον κρατικό προϋπολογισμό, γεγονός όμως που ενόψει της συμβατικής υποχρέωσης δεν μπορεί να θεωρηθεί χορήγηση υπέρ τρίτου. Άλλωστε όπως ισχυρίζεται η αρμόδια και θέτουσα τα ερωτήματα, Υπηρεσία ήδη έχουν δρομολογηθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη έργα, που κατασκευάζονται με την πρωτοβουλία τόσο του μισθωτή αλιευτικού συνεταιρισμού όσο και από λοιπούς πλην της Ι.Μ. φορείς (Ν.Α. κλπ), γεγονός που σημαίνει ότι και ο προσωνοφερόμενος (Δδ) όρος της σύμβασης στην πράξη δεν υλοποιείται.

IV. Ενόψει των προαναφερομένων η απάντηση, που προσήκει στα τεθέντα ερωτήματα είναι η ακόλουθη:

α. Παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης της διαχείρισης της λίμνης Βιστωνίδας στην Ι.Μ. Βατοπαιδίου με νομοθετική ρύθμιση, και όχι με απλή

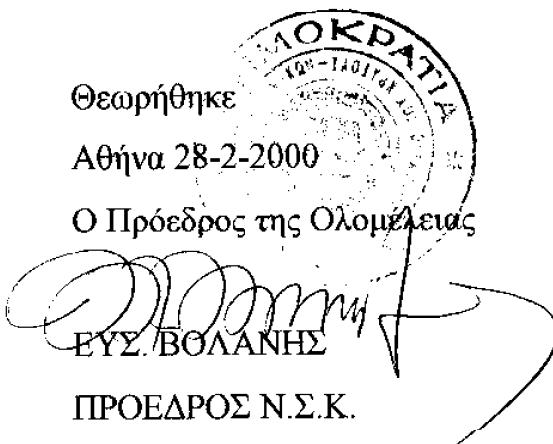
απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, δεδομένου ότι η συνδέουσα το Ελ. Δημόσιο και την I.M. σύμβαση αποδυναμώθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις και όχι με Υπουργική απόφαση, όπως προέβλεπε και συνεπώς δεν νοείται Υ.Α. να καταργήσει ρητές νομοθετικές διατάξεις και αντό ανεξάρτητα από το γεγονός, ότι η παραχώρηση της εκμετάλλευσης λιμνοθάλασσας συνιστά παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης κοινοχρήστου.

Με την ίδια νομοθετική ρύθμιση δύνανται να προβλέπονται ρητά ο τρόπος, η χρονική στιγμή, οι όροι και οι εν γένει λεπτομέρειες της διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της εν λόγω λίμνης, όπως και η εποπτεία του Υπουργού Γεωργίας επ' αυτής καθώς και ο καθορισμός και ο τρόπος απόδοσης του μισθώματος στο Ελ. Δημόσιο, ή, όπως, άλλωστε συμβαίνει συνήθως, η ρύθμιση αυτή δύναται να παρέχει εξουσιοδότηση, όπως τα παρά πάνω αντιμετωπιστούν με έκδοση σχετικής Υ.Α. ή την υπογραφή νέας, σύγχρονης σύμβασης, που δύναται να λειτουργήσει προσφορότερα σε συνδυασμό πάντοτε με το ισχύον για τα θέματα αυτά νομοθετικό πλαισιο (αλιευτικός κώδικας, προστασία φυσικού περιβάλλοντος, αρχή αναλογικότητας κ.λ.π.).

β. Η συνδέουσα την I.M. Βατοπαιδίου και το Ελ. Δημόσιο (Υπ. Γεωργίας) αναφερόμενη στο ιστορικό σύμβαση δεν έχει ποτέ ρητά καταργηθεί. Αντίθετα οι διατάξεις, που στην ουσία καταργούσαν τους όρους αυτής, (τρόπο διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της λίμνης από τον Υπουργό Γεωργίας και μετέπειτα N.A. -άρθρ. 10 παρ.10 Ν. 2503/97 - εκτέλεση έργων υποδομής και εκσυγχρονισμού από άλλους πλην της I.M. φορείς χωρίς την συνδρομή ή την επίκληση συνδρομής των όρων που προέβλεπε η εν λόγω σύμβαση κλπ.) έκαναν ταυτόχρονα μνεία για την ύπαρξη αυτής καθαυτής της σύμβασης δηλ. την θεωρούσαν εν ισχύι. Ο όρος, που ισχύει αναντίρρητα είναι το δικαίωμα της I.M. και της Αθωνιάδας Σχολής επί των καθαρών προσόδων της λιμνοθάλασσας «Βιστωνίδας» ή «Μπουρού».

γ. Το παρά πάνω συμβατικά αναγνωρισμένο δικαίωμα της Ι.Μ. επί των προσόδων της πιο πάνω λιμνοθάλασσας, το οποίο επί πλέον έχει αναγνωριστεί και με σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων ως συμβατική υπουρχέων του Ελ.Δημοσίου παρά το γεγονός ότι για τον υπολογισμό του επαυξάνεται πλασματικά η βάση υπολογισμού του προς την Ι.Μ. δεν μπορεί να θεωρηθεί ως χορήγηση ή απόδοση υπέρ τρίτου προκειμένου εφαρμοστεί επ' αυτής η διάταξη του άρθρ. 3 του Ν. 2469/97.

και δ. Ενόψει της φύσεως της συνδέουσας το Ελ. Δημόσιο (Υπ. Γεωργίας) και της Ι.Μ.Β. σύμβασης ως κατ' επιταγή νόμου και αμφοτεροβαρούς, όπως ήδη αναφέρθηκε και αναλύθηκε, τα κεκτημένα βάσει αυτής και των εν γένει νομοθετικών ρυθμίσεων δικαιώματα, όπως λειτουργούν σήμερα δεν μπορούν να τροποποιηθούν μονομερώς, τυχόν δε φαλκίδευσή τους δεν είναι θεμιτή και δεν προσιδιάζει σε φερέγγυο και καλόπιστο αντισυμβαλλόμενο μέρος.

Η Εισηγήτρια
ΔΗΜΗΤΡΑ Γ. ΚΕΦΑΛΑ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.